

תלמודו בידו

דף כד עמוד ב

א מצא דגים במצודה וספק אם ניצודו מערב יום טוב, האם מותרים ?

ב נכרי הביא לישראל פירות ביום טוב, האם הם מותרים ומדוע ?

ג נכרי שהביא פירות שנתלשו מבעור יום אך נראים כבני יומם, מה הדין ?

ד נכרי שהביא פירות שתלשם ביום טוב ראשון של גלויות, מתי הם מותרים בהנאה ומדוע ?

א תנא קמא, ר' יהושע ור' שמעון בן אלעזר: הדגים הם ספק מוכן, ואסורים. וכן הלכה. רבן גמליאל: ספק מוכן מותר. ללוי, מותרים היינו אף באכילה. לרב, בתחילה התירם רבי באכילה, אך חזר בו ומותרים בטלטול בלבד.

ב אם אין מאותו המין במחומר לקרקע, וידוע שהביאם מתוך התחום, מותרים. יש מאותו המין במחומר, הרי זה ספק אם תלשם ביום טוב, והם מוקצה. ואפילו לר' שמעון, כדין גרוגרות וצימוקים שהניחם על הגג להתייבש. הובאו מחוץ לתחום, נאסרו לישראל שעבדו הביא. אבל לישראל אחר מותר, שבתחומין דרבנן לא החמירו לאדם אחר.

ג תלש מבעור יום וטמנם בירק כדי לשמור על טריותם ונראים כבני יומם, מותרים. ולא חששו חכמים לאוסרם משום מראית העין.

ד רש"י: במוצאי יום טוב ראשון, ובכדי שיעשו. כדי שלא יהנה ממלאכת יום טוב. ובליל יום טוב שני מותרים ממה נפשך: אם ליל שני הוא חול ומן התורה, הרי כבר המתין בכדי שיעשו. ואם ליל שני הוא קודש, הרי הפירות נתלשו בחול ואינם מוקצים. רבנו יצחק הלוי: במוצאי יום טוב שני, ובכדי שיעשו. כדי שלא יאמר לגוי לעשות מלאכה עבורו, ליהנות ממנה בליל יום טוב שני.